

PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA PODSTAWY PRZEDSIĘBIORCZOŚCI

I. Cele Przedmiotowego Systemu Oceniania

1. Wspieranie uczniów poprzez diagnozowanie ich osiągnięć w odniesieniu do wymagań edukacyjnych zawartych w podstawie programowej i programie nauczania.
2. Dostarczanie uczniom, rodzicom oraz nauczającemu informacji o postępach w uczeniu się, jak też o problemach związanych z przyswajaniem wiedzy, nabywaniem umiejętności i kształtowaniem postaw.
3. Uzyskanie informacji zwrotnej dla nauczyciela w celu doskonalenia jakości pracy edukacyjnej.

II. Zasady oceniania

1. PSO ma na celu wspieranie rozwoju intelektualnego i osobowościowego ucznia.
2. Ocena ma dostarczyć uczniom, rodzicom i nauczycielowi rzetelnej informacji o specjalnych uzdolnieniach, postępach i trudnościach ucznia. Każda ocena jest jawna i opatrzona ustnym komentarzem nauczyciela.
3. Komentarz zawiera wskazówki dla ucznia, w jaki sposób może on podnieść swoje osiągnięcia edukacyjne.
4. Wymagania edukacyjne formułowane są na bazie programu.
5. Stosuje się dwa poziomy wymagań: podstawowy i ponadpodstawowy
6. Wymagania ponadpodstawowe zawierają w sobie wymagania podstawowe. Aby zaliczyć poziom ponadpodstawowy należy najpierw zaliczyć poziom podstawowy.
7. Skala punktowa w przypadku sprawdzianów pisemnych i kartkówek:

<i>Ocena</i>	<i>Sprawdziany; egzaminy wewnętrzne</i>	<i>Kartkówki</i>
niedostateczny (1)	0% - 39%	0% - 39%
dopuszczający (2)	40% - 50%	40% - 50%
dostateczny (3)	51% - 74%	51% - 74%
dobry (4)	75% - 89%	75% - 89%
bardzo dobry (5)	90% - 97%	90% - 100%
celujący (6)	98% - 100%	-

8. Dla ocen częściowych stosuje się 6 stopniową skalę ocen .
9. Prace klasowe zapowiadane są z dwutygodniowym wyprzedzeniem, ich termin zaznaczany jest w dzienniku lekcyjnym.
10. Nie planuje się prac klasowych w dniach, w którym jest już zaznaczona praca klasowa z innego przedmiotu.
11. Nie planuje się pracy klasowej w tygodniu, w którym już zaplanowano dwie prace klasowe z innych przedmiotów.
12. W uzasadnionych przypadkach, na prośbę uczniów, w którym wypada praca klasowa, istnieje możliwość przesunięcia jej terminu, zgodnie z wolą większości obecnych uczniów.
13. W miarę możliwości unika się planowania prac klasowych w dniach następujących po uroczystościach i imprezach szkolnych lub pozaszkolnych absorbujących młodzież w znacznym stopniu.
14. Uczeń może poprawić pracę klasową, jednorazowo w ciągu dwóch tygodni. Każda praca klasowa jest omawiana.
15. Ocena z poprawy - wyższa – zostaje wpisana obok oceny z pracy klasowej.
16. Uczeń, który z różnych względów, nie był obecny w szkole w czasie pracy klasowej może, zaliczyć ją w ciągu dwóch tygodni po powrocie, na lekcji lub w czasie konsultacji z przedmiotu.
17. Ocenione prace klasowe przechowywane są przez jeden rok. Uczeń, oraz rodzice mają prawo wglądu do prac na terenie szkoły w obecności nauczyciela.
18. Uczeń prowadzi zeszyt przedmiotowy.

19. Uczeń do odpowiedzi ustnych przychodzi z zeszytem przedmiotowym. Daje to możliwość sprawdzenia poprawności merytorycznej notatek.
20. Uczeń zobowiązany jest do posiadania podręcznika, oraz przynoszenia go na lekcje. Brak podręcznika może być uznany za brak przygotowania do niektórych lekcji.
21. Dwa razy w ciągu semestru uczeń może zgłosić nieprzygotowanie do lekcji bez potrzeby podawania przyczyn oraz ponoszenia jakichkolwiek konsekwencji. Fakt ten zostanie odnotowany w dzienniku .
22. Wyżej wymienione zasady nie dotyczą nieprzygotowania wywołanego długotrwałą chorobą lub innymi uzasadnionymi przyczynami.
23. Uczeń, który z własnej inicjatywy zgłosił się do odpowiedzi ustnej nie otrzymuje w razie niepowodzenia oceny niedostatecznej.
24. W przypadku uczniów z potwierdzonymi przez poradnię dysfunkcjami i wadami rozwojowymi nauczyciel prowadzący może obniżyć wymagania w stosunku do ucznia lub dostosować do niego odpowiednie metody zajęć.
25. Jeżeli uczeń nie zgadza się z oceną końcową ma prawo do egzaminu sprawdzającego.
26. Ocena z przedmiotu jest jawna, dlatego uczeń informowany jest na bieżąco o uzyskanych wynikach.
27. Warunki i tryb uzyskania oceny klasyfikacyjnej wyższej niż przewidywana roczna określa Statut Szkoły. Podwyższenie oceny odbywa się w formie pisemnej i ustnej i obejmuje materiał z danego semestru.
28. Zasady przeprowadzania egzaminu klasyfikacyjnego określa Statut Szkoły. Egzamin przeprowadzany jest w formie pisemnej i ustnej. Punktacja odpowiada punktacji określonej dla innych prac w PSO. Proporcje punktacji : części ustnej (40%) i pisemnej (60%)
29. Egzamin poprawkowy przeprowadzany jest w formie pisemnej i ustnej. Punktacja odpowiada punktacji określonej dla innych prac w PSO. Proporcje punktacji: części ustnej (40%) i pisemnej (60%)
30. Ocena roczna na wniosek rodzica, opiekuna lub pełnoletniego ucznia musi być pisemnie uzasadniona.
31. Uczeń, który został promowany warunkowo, powinien zaliczyć treści edukacyjne klasy programowo niższej przed klasyfikacją śródroczną. Zaliczenie w formie ustnej i pisemnej. Niezrealizowanie zaliczenia w terminie wpływa na ocenę śródroczną.

III. Przedmiotem oceny są:

1. Stopień opanowania wiedzy i umiejętności z zakresu opanowania wiedzy i umiejętności z zakresu obowiązującego programu.
2. Korzystania z różnych źródeł informacji.
3. Aktywność na lekcji.
4. Umiejętność pracy w zespole.
5. Trafna samoocena i autoprezentacja.
6. Opracowanie projektów, wykonywanie ćwiczeń inscenizacyjnych.

IV. Waga ocen.

Przy ocenie bieżącej uczniów stosuje się wagi ocen według następującej skali:

Forma aktywności ucznia	Waga oceny
sprawdzian wiadomości, osiągnięcia w konkursach i olimpiadach	3
kartkówki, odpowiedzi ustne	2
aktywność, prace domowe, prowadzenie zeszytu, niewerbalne wytwory pracy uczniów – wykonywanie ilustracji, plansz tematycznych, projekty albumów, filmów video	1

V. Obszary aktywności podlegające ocenie

1. Wypowiedzi ustne
 - wypowiedzi z bieżących lekcji pełna wypowiedź z poznanego zakresu materiału
 - dłuższe wypowiedzi powtórzeniowe
 - referaty
2. Wypowiedzi pisemne
 - odpowiedź na pytania
 - rozwiązanie zadań
 - wykonanie ćwiczeń

3. Zadania praktyczne.
4. Różne przejawy aktywności, w tym rozumienie tekstów i instrukcji, uczestniczenie w dyskusjach, praca indywidualna i w zespole
5. Umiejętność gromadzenia i selekcji informacji z różnych źródeł.
6. Umiejętności komunikacyjne, w tym z wykorzystaniem nowoczesnych technologii informacyjnych.

VI. Metody sprawdzania osiągnięć

1. Sprawdziany bieżące, obejmujące zakres tematyczny 1 – 3 kolejnych lekcji (10 – 15 min.).
2. Sprawdziany umiejętności z poszczególnych działów (30 – 40 min.)
3. Ocena pisemnych prac domowych.
4. Ocena odpowiedzi ustnych, przygotowanych i spontanicznych
5. Ocena prac praktycznych.
6. Minimalna ilość ocen cząstkowych w semestrze - 3: w tym minimum jedna ocena z pracy klasowej.

VII. Wymagania edukacyjne - ogólne:

Na ocenę **dopuszczającą** uczeń powinien:

- Częściowo rozumieć polecenia nauczyciela.
- Zapamiętać wiadomości konieczne do elementarnej orientacji w treściach danego działu tematycznego i z pomocą nauczyciela je odtworzyć.
- Poprawnie, z pomocą nauczyciela, rozpoznawać, nazywać i klasyfikować poznane pojęcia, zjawiska, procesy, dokumenty, postacie życia publicznego itp.
- Wykonywać samodzielnie lub z pomocą nauczyciela proste ćwiczenia i polecenia.
- Współpracować w zespole przy wykonywaniu zadań.
- Prowadzić zeszyt przedmiotowy.

Na ocenę **dostateczną** uczeń powinien:

- Rozumieć polecenia i instrukcje.
- Zapamiętać podstawowe wiadomości dla danego działu tematycznego i samodzielnie je prezentować.
- Rozumieć omawiane zagadnienia.
- Dokonywać selekcji i porównania poznanych zjawisk.
- Samodzielnie i poprawnie wykonywać proste ćwiczenia i zadania.
- Umieć wykorzystać zdobytą wiedzę w praktyce.
- Aktywnie uczestniczyć w pracach i zadaniach zespołowych.
- Systematycznie prowadzić zeszyt przedmiotowy.

Na ocenę **dobrą** uczeń powinien:

- Rozumieć polecenia i instrukcje.
- Znać omawianą na zajęciach problematykę na poziomie ponadpodstawowym oraz w sposób logiczny i spójny ją prezentować.
- Rozumieć omawiane treści i umieć wyjaśnić je innym.
- Uogólniać i formułować wnioski.
- Zajmować stanowisko w kwestiach spornych i bronić swoich poglądów na forum klasy.
- Aktywnie uczestniczyć w zajęciach lekcyjnych.
- Poprawnie i sprawnie wykonywać ćwiczenia i inne zadania.
- Umieć poprawnie wykorzystać zdobytą wiedzę w praktyce.
- Wykazywać zainteresowanie omawianą na zajęciach problematyką.
- Systematycznie i starannie prowadzić zeszyt przedmiotowy.

Na ocenę **bardzo dobrą** uczeń powinien wypełnić wymagania takie jak na ocenę dobrą i ponadto:

- Mieć bogate wiadomości na poziomie treści dopełniających.
- Wykazywać zainteresowanie przedmiotem oraz literaturą popularnonaukową dotyczącą omawianych treści.
- Umieć samodzielnie poszukiwać informacji w różnych źródłach oraz je selekcjonować.
- Właściwie interpretować nowe sytuacje i zjawiska, w sposób twórczy rozwiązywać problemy.
- Umieć oceniać otaczającą rzeczywistość społeczno-polityczną zgodnie z przyjętymi kryteriami wartości.

- Kierować się dobrem ogółu przy podejmowaniu decyzji, negocjować stanowisko, osiągać kompromis.
- Kierować pracą zespołu rówieśników.

Na ocenę **celującą** uczeń powinien wypełnić wymagania takie jak na ocenę bardzo dobra i ponadto:

- Wykazywać szczególne zainteresowanie przedmiotem oraz literaturą popularnonaukową i specjalistyczną zgodną z omawianą na zajęciach tematyką.
- Uczestniczyć w konkursach i olimpiadach właściwych dla przedmiotu.
- Podejmować się wykonania zadań (indywidualnie lub w zespole).

VIII. Pomoc psychologiczno-pedagogiczna.

1. Uczniowie ze stwierdzonymi przez poradnię psychologiczno-pedagogiczną specyficznymi trudnościami w uczeniu się lub deficytami rozwojowymi oraz z orzeczeniami lekarskimi mają wymagania edukacyjne dostosowane do zaleceń poradni.
2. Stopień dostosowania określa nauczyciel biorąc pod uwagę zalecenia poradni w porozumieniu z rodzicami bądź opiekunami prawnymi i psychologiem.
3. Przy ocenie uczniów ze stwierdzoną dysleksją, dysgrafią i dysortografią nauczyciel bierze pod uwagę zalecenia poradni stwierdzającej dysfunkcje i dostosowuje wymagania do indywidualnych potrzeb ucznia m.in. nieocenianie błędów ortograficznych i językowych, preferowanie wypowiedzi ustnych, zwalnianie ucznia z głośnego czytania w klasie, wydłużania czasu sprawdzianów, skupianie się na wartości merytorycznej prac, udzielanie wsparcia w rozumieniu treści poleceń i zadań.
4. Uczniowie o szczególnych potrzebach edukacyjnych otrzymują od nauczyciela pomoc według ustaleń zgodnych z „Katalogiem dostosowań”.
5. Nauczyciel współpracuje z rodzicami bądź opiekunami prawnymi ucznia oraz planuje i dokumentuje udzielaną pomoc w dzienniku.

IX. Zdalne nauczanie

1. Sprawdzanie wiedzy i umiejętności uczniów odbywać się będzie w formach przyjętych w Wewnętrzny Szkolnym Systemie Oceniania i Przedmiotowym Systemie Oceniania, z zastrzeżeniem, że sposób zastosowania danej formy musi uwzględniać wykorzystanie metod i technik kształcenia na odległość.
2. Nauczyciel wykorzystuje metody i techniki dostosowane do specyfiki przedmiotu oraz do materiału nauczania ujętego w podstawie programowej.
3. Nauczyciel udostępnia materiały do pracy zdalnej, praca z uczniem w czasie rzeczywistym odbywa się wykorzystując dziennik elektroniczny oraz aplikacje Outlook 365 i Teams .
4. Nauczyciel udostępniając zadania, określa terminy, warunki i formy zaliczenia.
5. Wykonane zadania uczniowie przekazują w uzgodnionej z nauczycielem formie i terminie. Niedotrzymanie ustalonego terminu jest równoznaczne z oceną niedostateczną.
6. W przypadku problemów związanych z uczestnictwem w lekcjach prowadzonych zdalnie uczeń powinien niezwłocznie poinformować o zaistniałej sytuacji nauczyciela prowadzącego oraz wychowawcę klasy.
7. Brak potwierdzenia przez ucznia uczestnictwa w lekcjach zdalnych jest równoznaczny z nieobecnością na zajęciach.